

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	052 Політологія
Тривалість викладання	8 семестр, 15 чверть
Заняття:	
Лекції	1 година на тиждень
Практичні заняття	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: електронна пошта

Інформація про викладачів:

	Осін Вадим Володимирович (лекції, практичні заняття)
	Посада: доцент кафедри історії та політичної теорії
	Вчене звання: доцент
	Вчений ступінь: кандидат політичних наук
	Персональна сторінка: https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/osin.php
	E-mail: ipt.nmu@gmail.com
	Кабінет: пр. Д.Яворницького, 19, корп. 1, кімн. 63

1. Анотація до курсу

Курс спрямовано на поглиблення фахової підготовки бакалаврів політології. Він сприяє розумінню специфіки взаємин політичної науки з іншими суспільними науками, формуванню цілісного уявлення про сутність соціального конструювання реальності та його впливу на суспільно-політичний процес; оволодінню основними методиками дослідження у сучасній політичній науці.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – знати суть базових методологічних підходів та вміти їх застосовувати; знати та вміти застосовувати базові методи, методиками, процедури пошуку; вміти провести наукове дослідження, обґрунтувати та оформити результати.

Завдання курсу:

- вивчення етимології та змісту основних понять, категорій та термінів політичного аналізу та прогнозування;
- ознайомлення з методологією політичного аналізу;
- формування знань про політичний аналіз як фах, основи професійної етики;
- вивчення прикладних аспектів політичного аналізу від аналізу політичної ситуації до прийняття політичного рішення.
-

3. Результати навчання:

У результаті вивчення курсу студент повинен:

- знати суть базових методологічних підходів та вміти їх застосовувати;
- знати та вміти застосовувати базові методи, методики, процедури пошуку;
- вміти провести наукове дослідження, обґрунтувати та оформити результати;
- застосовувати процес дескриптивного аналізу та моніторингу в політичному аналізі;
- знати роль політичного планування та прогнозування;
- знати процес прийняття політичного рішення.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Особливості наукового дослідження політики та види політологічних досліджень
1.1. Дисциплінарна будова політичної науки: специфічність політичних проблем та парадигмальна природа політологічних головоломок
1.2. Політологічні дослідження: ідеології, політичний режим, істеблїшмент та гносеологія
1.3. Особливості політологічного дослідження: онтологія та епістемологія в політичній науці
1.4. Кількісні та якісні види політологічних досліджень
2. Основні теорії та підходи в політичній науці: політика як арена
2.1. Біхевіоральний аналіз: від революції до mainstream'у. Евристичні можливості та обмеження
2.2. Інституціоналізм: поява трьох «нових» інституціоналізмів. Основні положення та дилеми інституційного підходу
2.3. Теорія раціонального вибору: від (економічного) імперіалізму до мирного співіснування
3. Основні теорії та підходи в політичній науці: політика як процес
3.1. Конструктивізм та інтерпретативна теорія: епістемологічні варіації, різні соціальні конструкти та методи

3.2. Фемінізм та гендеровані підходи: дилеми та виклики (в) сучасній політичній науці
3.3. Постструктуралізм в політиці та міжнародних відносинах: онтологічні та епістемологічні припущення.
4. Методи та дослідницький дизайн
4.1. Дослідницький дизайн політологічного дослідження: логіка та основні елементи
4.2. Якісні методи в політичній науці: повторне відкриття якісного аналізу та майбутнє якісних методів
4.3. Кількісні методи: від збору та менеджменту даних до верифікації моделей в сучасній політології
4.4. «Великі дані» в політичній науці: методи збору та аналізу
5. Релевантність політичної науки
5.1. Публічна відповідальність політичного аналітика
5.2. Релевантність академічного вивчення політичної сфери
5.3. Сучасні виклики політичної науки: глобальне управління та нові актори (міжнародної) політики
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1 Основні теорії та підходи в політичній науці
1.1. Марксизм: глобальна перспектива
1.2. Політична психологія: перспективи та методи галузі
1.3. Нормативна політична теорія: політичні ідеали та реальність
2. Методи та дослідницький дизайн
2.1. Дослідницькі питання, цілі та гіпотези. Концептуалізація та операціоналізація
2.2. Вибірка: репрезентативність та шляхи її формування
2.3. Опитування, контент-аналіз та «тематичні» дослідження
2.4. Академічне письмо: головні етапи
Разом

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна оцінка визначається за 100-бальною шкалою за результатами змістовної контрольної роботи та роботи на семінарських заняттях і дорівнює сумі оцінок за поточну контрольну роботу і оцінки за семінарські заняття.

Оцінка за поточну контрольну роботу дорівнює сумі балів отриманих за відповіді на 30 питань тесту. Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали. Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 60.

Оцінка за семінарські заняття виставляється за підсумками роботи студента на цих заняттях протягом вивчення відповідного змістового модулю. Сума оцінок за роботу на семінарських заняттях не перевищує 40 балів.

Екзаменаційна оцінка визначається за 100-бальною шкалою за результатами виконання екзаменаційних завдань.

6.3 Критерії оцінювання:

а) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо);
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

б) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, уміння;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Високий рівень. Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Достатній рівень. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень. Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання в стандартних ситуаціях.

Низький рівень. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень. Студент не володіє навчальним матеріалом. Кожну оцінку рівня досягнень студента викладач повинен аргументовано умотивувати.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Політичний аналіз та прогнозування».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

- 1 Абизов В. Є. Політичне рішення: механізм прийняття / В. Є. Абизов. - К. : НІСД, 1995. - 63 с.
- 2 Байме К. Політичні теорії сучасності / К. Байме ; [пер. з нім.]. - К. : СтилоС, 2008. - 396 с.
- 3 Бебик В. М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика / В. М. Бебик. - К. : МАУП, 2001. - 384 с.
- 4 Браун М. Пол. Посібник з аналізу державної політики : пер. з англ. / М. Пол Браун. - К. : Основи, 2000. - 243 с.
- 5 Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. - Чернівці: Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2005.- Ч.І. - 104 с.
- 6 Бурдяк В. І. Теоретичні і методологічні проблеми політологічних досліджень. - Чернівці: Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2007.- Ч.ІІ. - 80 с.
- 7 Вайс К. Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / К. Г. Вайс ; пер. з англ. Р. Ткачука ; наук. ред. О. Кілієвич.- К. : Основи, 2000. - 671 с.
- 8 Веймер Девід Л. Аналіз політики: концепції і практика / Девід Л. Веймер, Ейден Р. Вайнінг ; пер. з англ. І. Дзюб, А. Олійник ; наук. ред. О. Кілієвич. - К. : Основи, 2000. - 654 с.
- 9 Політична аналітика в державному управлінні: навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. - К. : НАДУ, 2012. - 228 с.
- 10 Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. - Львів : «Новий Світ-2000», 2016. - Т. 1. - 516 с.
- 11 Політична наука: Методи досліджень : підручник / [О. А. Габріелян та ін.]; за ред. О. А. Габріеляна. К. : ВЦ «Академія», 2012. - 320 с.

Додаткова

- 1 Богдан, О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження. - К.: Дух і Літера, 2015. - 380 с., з іл.
- 2 Валевський О. Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження : монографія / О. Л. Валевський. - К. : НІСД,

2001. - 242 с.

3 Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм / Е. Ведунг ; пер. з англ. В. Шульги. - К. : ВСЕУВИТО, 2003. - 350 с.

4 Іщенко М.П., Деркач Ж.В. Політологія: питання теорії і методики: Навч.-метод. посібник. – Черкаси, 2006. – 318 с.

5 Паніотто В. Харченко М. Методи опитування. "ВД «Києво-Могилянська академія»", 2018. – 235 с.